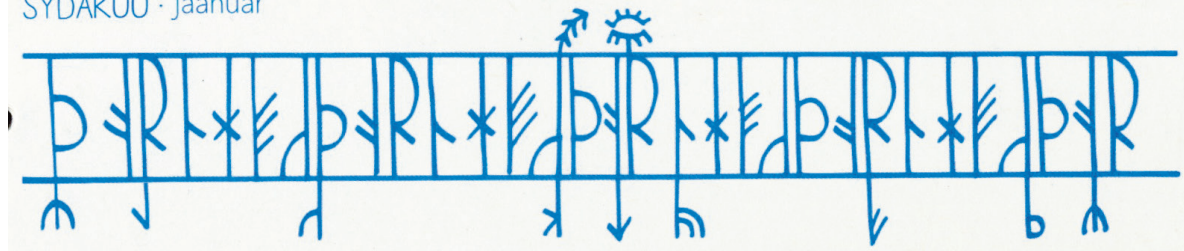

SYDAKUU · jaanuar

Jaanuar ehk südakuu, ka vahtseaasta-, vahtse ajastaja, vahtsõaesta, helme-, helm-, surma-, hundi-, talve- ja talvestekuu.

Tähtpäevad

 14. Korjusepäeval pöörab karu käppa ja hakkab teist käppa imema. Soomes ja Karjalas on see päev peamine talve poolitaja. Meil võivad lapsed korjusepäevast alates toas paljajalu joosta. Korr (musträhn) hakkab vastu puuoksi pöristama, see olla esimene kevade märk.

 25. Taliharjapäeval on loomade toit poole peal. See on Tõni vaka püha. Keedetakse pool seapead või seajalgu ja oa- või herne-suppi. Enne söömist viiakse esimene osa toidust annipaika. Kui sel päeval paistab niigi palju päikest, et mees jõuab hobuse selga hüpata, ennustab see ilusat suve ja head viljakasvu. Samuti on siis mehed terved. Taliharjapäeval sünnib esimene hülgepoeg merre ja putukatele tuleb hing sisse.

Kuu kõvad ja pehmed ajad

- **1. päev** – kuu loomine.
- **3. päev** – noore kuu kõva aja algus.
- **8. päev** – kuu esimene veerand, pehme aja algus.
- **14. päev** – täiskuu kõva aja algus.
- **16. päev** – täiskuu.
- **18. päev** – kuu kolmanda veerandi pehme aja algus.
- **24. päev** – kuu neljas veerand, kõva aja algus.
- **28. päev** – vana kuu pehme aja algus.
- **30. päev** – kuu loomine.

■ Pehme (mäda) aeg on hea laagundaja ja mädandaja. Pehmel ajal lähevad haavad kergesti halvaks ja piim hapuks. Siis raiutakse võsa, laotatakse sõnnikut, hävitatakse kahjureid ning külvatakse-istutatakse kõike, mis alla kasvatab. Kõi-

Thunide külvikalender

Jaanuar 2014

Päev	Element	Taime osa
K 1.	Tuli	Vili kl 12ni
N 2.	Tuli/maa	Vili kl 11–16, kl 17st juur
R 3.	Maa	Juur
L 4.	Maa/õhk	Juur kl 13ni, kl 14st õis
P 5.	Õhk	Õis
E 6.	Õhk/vesi	Õis kl 7ni, kl 8st leht
T 7.	Vesi	Leht
K 8.	Vesi	Leht
N 9.	Vesi/tuli	Leht kl 3ni, kl 4–10 ja kl 18st vili
R 10.	Tuli	Vili
L 11.	Tuli/maa	Juur kl 2st
P 12.	Maa	Juur
E 13.	Maa	Juur
T 14.	Maa/õhk	Õis kl 2st
K 15.	Õhk	Õis
N 16.	Õhk/vesi	Õis kl 10ni, kl 11st leht
R 17.	Vesi	Leht
L 18.	Vesi/tuli	Leht kl 4ni, kl 5st vili
P 19.	Tuli	Vili
E 20.	Tuli	Vili
T 21.	Tuli/maa	Vili kl 2ni, kl 3st juur
K 22.	Maa	Juur
N 23.	Maa	Juur
R 24.	Maa/õhk	Juur kl 9–19, kl 20st õis
L 25.	Õhk	Õis kl 13ni ja kl 18–24
P 26.	Õhk/vesi	Leht kl 2st
E 27.	Vesi	Leht
T 28.	Vesi/tuli	Leht kl 4ni, kl 5st vili
K 29.	Tuli	Vili kl 9ni
N 30.	Tuli/maa	Juur
R 31.	Maa	Juur kl 7ni, kl 8–15 vili, kl 16st juur

Istutusaeg: 13. jaanuar kl 13 kuni 27. jaanuar kl 00.

- 1. jaanuaril kl 14.14 on Kuu loomine.
- 8. jaanuaril kl 5.39 algab Kuu esimene veerand.
- 16. jaanuaril kl 6.52 algab täiskuu aeg.
- 24. jaanuaril kl 7.19 algab Kuu viimane veerand.
- 30. jaanuaril kl 23.39 on Kuu loomine.

ge pehmem aeg on kaduneljäpäev – kaduaja neljäpäev enne kuu loomist. Tänavu 10.01., 9.05., 6.06., 5.09.

■ Kõval (kalgil) ajal alustatud või tehtud asjad jäävad püsima: puu ei mädane ja haavad paranevad hästi. Siis külvatakse teravili ja kõik muu, mis peale kasvatab (kapsas

täiskuuga). Aasta kõige kõvemad ajad on radokuu ümbruses, siis lõigatakse ehituspalk ja muu tarbepuu. Kõik, mis kasvama peab (külv, istutus), tehakse maha ikkagi noore kuuga; mis hävima peab (võsa, kahjurid jms), tehakse vanaga.

Allikas: "Maavalla kalender 10 227 (2014)", Maavalla Koda